

Interpellation från Jan Jönsson (L) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om stadens utsatta områden utanför Järva

Ett viktigt fokus för den rödgröna och även tidigare majoriteter är Järva. Rinkeby, Tensta och Husby i Stockholms stad är av polisen utpekade som så kallade särskilt utsatta områden, vilket innebär att samtliga särskilt utsatta områden i Stockholms stad ligger i Järva. Här finns många goda krafter, men också en allt för hög nivå av kriminalitet, övergrepp i rättssak, parallella samhällsstrukturer och extremism. Genom Fokus Järva har den rödgröna majoriteten aviserat att det ska tas ett samlat grepp om området, för att förbättra livet för de boende och öka tryggheten.

Samtidigt finns i staden även ett flertal ytterligare områden som definieras som utsatta, om än inte särskilt utsatta. Det gäller Bredäng, Hagsätra, Rågsved, Hässelby, Vällingby, Vårberg, Östberga och Solberga. Även här finns mycket av den problematik som finns i särskilt utsatta områden, men på en något lägre nivå. Vi ser nu en risk för att dessa områden nedprioriteras av det rödgröna styret om allt fokus läggs på Järvaområdet.

Den senaste tidens våldsdåd i staden visar med all tydlighet att våldet har förflyttat sig från Järva till framförallt söderort. Men även Hässelby-Vällingby har i närtid fått uppleva mycket grova våldsdåd med skjutningar och sprängningar. De grovt kriminella gäng som ligger bakom våldsvågen är inte bundna av geografiska stadsdelsgränser. Om staden och polisen fokuserar och begränsar sitt arbete till endast ett avgränsat område kommer de kriminella begå sina brott någon annanstans i staden. Därför är det viktigt att prioriterat arbete också bedrivs i de utsatta områdena.

Många misstänkta gärningsmän i den senaste våldsvågen är barn under 18 år vilket visar på vikten av samhandling mellan polis, socialtjänst och skola i hela staden. Det har dock framkommit att varken stadens fältassistenter eller polisen prioriterar samhandling med flera skolor i söderort i det här arbetet, särskilt gäller det låg- och mellanstadieskolor utan högstadium. Detta trots att vi vet att det krävs så tidiga insatser som möjligt för att bryta en kriminell bana. Vi anser tvärtom att tyngdpunkten i det förebyggande arbetet på skolor bör bli än tydligare på de med lägre årskurser. Det pågår exempelvis en pilotverksamhet i Södertälje, Göteborg och Linköping under 2023 baserat på en tysk modell för att förhindra att barn i åldern 8-12 år dras in i kriminalitet. Modellen kallas i Sverige "Rätt kurva" och grundar sig i att barn som har ett riskbeteende för allt grövre brott erbjuds individanpassat stöd under en period för att förhindra fortsatt brottslighet. För att i ett tidigt skede upptäcka vilka barn som är i riskzon krävs god samverkan mellan polis, socialtjänst och skola.

Att klara skolan är den största skyddsfaktorn för unga människors liv och framtida livschanser. Nyckeln till skolframgångarna på Järva har varit att utgå från varje skolas behov och att anpassa insatserna efter varje elevs förutsättningar. Samtidigt har synsättet som präglat detta arbete varit helt centralt: att renodla skolornas uppdrag genom att lyfta bort olika projekt som tar fokus från undervisningen och i stället fokusera på skolnärvaro, trygghet och studiero, samt kvalitet i undervisningen. Ytterligare en viktig aspekt har varit samhandlingen med socialtjänsten med exempelvis skolsociala team för barn med hög skolfrånvaro. Att utvidga detta arbetssätt från att ha gällt särskilt utsatta områden till att också innefatta andra utsatta områden är nästa uppdrag och utmaning för Stockholms stad.

Under föregående mandatperiod stärktes samverkan i flera avseenden och det arbetet behöver fortsätta i hela Stockholm. Det är en komplex fråga som kräver ett helhetsgrepp. Men det helhetsgreppet får inte stanna vid Järva.

Jag vill med anledning av detta ställa följande frågor till finansborgarrådet Karin Wanngård (S):

1. Hur kommer den rödgröna majoriteten arbeta för att se till att Stockholm inte har några utsatta områden i någon del av staden?
2. Vilka resurser prioriteras och vilka budgetuppdrag tas fram för de utsatta områden som ligger utanför Järva?
3. Hur kan metoder som använts framgångsrikt i Järva spridas till andra utsatta områden?
4. Hur kan de positiva skolresultaten av arbetet i Järva spridas vidare till skolor i Söderort och andra delar av staden med utsatta områden?
5. Hur arbetar staden för att minska våldet i söderort och hur möjliggörs tätare samhandling mellan skola, socialtjänst och polis i framför allt Rågsved, hela Skärholmens stadsdelsnämndsområde samt Hässelby?
6. Finns det några planer för Stockholms stad att undersöka modellen ”Rätt kurva” som ett sätt för att förhindra att barn i ett tidigt stadium dras in i grov kriminalitet?